

Programme

David Garrett / John Haywood

„One World“ Piano Concerto

David Garrett's „One World“ Piano Concerto marks a significant milestone in the renowned violinist's musical journey. Inspired by his love for symphonic music and a desire to explore his identity as a composer, Garrett embarked on a remarkable journey to craft a piece that showcases his talents as a musician and his artistic vision as a creator. The concerto which was composed in 2023 comprises three movements, each intricately woven around poems by literary luminaries. The first movement takes its inspiration from Maya Angelou's "Caged Bird," evoking the theme of liberation and the pursuit of freedom. The second movement finds its essence in Robert Frost's "Nothing Gold Can Stay," a sorrowful meditation on life's transience. Lastly, the third movement draws inspiration from D. H. Lawrence's "Autumn Rain," delving into the soul's reflections on redemption by metamorphosis for “all the pain here to us given ...” With these programmatic foundations, the concerto sets out to tell a narrative, infusing music with poetic imagery and a profound exploration of human emotions. Each section of the poems finds expression in the music not only on an emotional but also structural level, offering a compelling experience to the audience. The work exhibits a harmonious blend of influences, seamlessly combining symphonic elements with hints of romanticism. Growing up amidst the enchanting sounds of his siblings playing the piano and his Ukrainian grandmother's admiration for Rachmaninoff, Liszt, and Chopin, Garrett's music reflects his deep-rooted connection to the instrument. The piano, a cherished instrument from his childhood, provides him with the perfect medium to express himself from a new perspective and offer the audience a fresh insight into his musical journey.

Throughout the creative process, Garrett collaborated closely with a pianist and arranger John Haywood, who aided in translating his musical ideas into “playable” piano music. This collaboration ensured that the composition flowed smoothly and effectively conveyed Garrett's artistic vision

The decision to premiere his Piano Concerto at the Tsinandali Festival in Georgia holds a special significance for Garrett. He made it at the suggestion of his close friend Avi Shoshani, the Secretary-General of the Israel Philharmonic Orchestra and one of the founders of the Tsinandali Festival.

David Garrett's Piano Concerto is a testimony to his evolution as a versatile artist, showcasing not only his skill as a classical and crossover violinist but also his innate talent as an arranger and composer. This musical journey invites audiences to experience the depth of Garrett's artistry and his enduring passion for the piano. Through his Piano Concerto, David Garrett leaves an indelible mark on the world of music, breaking boundaries, and revealing yet another facet of his exceptional artistic personality.

Christoph Willibald Gluck

Melodie from the Opera “Orfeo ed Euridice”

"Orfeo ed Euridice" is an opera by Christoph Willibald Gluck, one of the most important opera composers of the early Classical period. The opera tells the mythological story of Orpheus, the legendary musician and poet, who descends into the underworld to rescue his beloved wife, Euridice, with the power of his music and love. The “Melodie” is the central movement of the ballet music “Dance of the Blessed Spirits”. This moment unfolds during the second scene of Act 2, portraying Euridice's arrival at Elysium. Remarkably, this composition has risen to become one of Gluck's most renowned and cherished pieces. Initially conceived for solo flute and strings, it has been transcribed for various instruments. One of the most famous transcriptions for violin and piano belongs to the an Austrian-born American violinist and composer Fritz Kreisler.

Fritz Kreisler

Liebesleid for Violin and Piano

Tempo di Minuetto in the Style of Gaetano Pugnani

Fritz Kreisler gained acclaim for his exceptional technique, graceful bowmanship, and mellifluous tone. In addition to his virtuosity, he boasted an extensive repertoire, enriched by his own compositions. Interestingly, he sometimes presented these original works as "arrangements" or "discoveries" of pieces attributed to other composers. "Liebesleid" emerges from a trio of Alt-Wiener Tanzweisen (Old Viennese Melodies). Initially, Kreisler attributed these melodies to Joseph Lanner, a trailblazer in the realm of Viennese waltzes. This façade persisted until a Berlin critic compelled Kreisler to officially publish the set under his own name in 1910. Adored by violinists and audiences alike, "Liebesleid" takes on a role of poignant sentiment. It casts a nostalgic gaze not solely upon the melancholy of love but also upon the echoes of yesteryears in Vienna.

Another instance of “cooperation” with other composers is Kreisler's "Tempo di Minuetto," an original composition composed in the distinct style of Gaetano Pugnani - an 18th-century Italian composer and violinist. The piece stands as an eloquent conversation between Kreisler's 20th-century artistry and Pugnani's timeless elegance. In Fritz Kreisler's "Tempo di Minuetto in the Style of Gaetano Pugnani," we encounter a heartfelt tribute that transcends eras and invites us to cherish the

interconnectedness of musical expression across generations.

Pyotr Tchaikovsky

Francesca da Rimini, Op. 32

"Francesca da Rimini," Op. 32, is a symphonic poem composed by the renowned Russian composer Pyotr Ilyich Tchaikovsky. Completed in 1876, the piece is based on a tragic episode from Dante Alighieri's epic poem "The Divine Comedy." The episode itself was inspired by the story of Francesca da Rimini, a noblewoman from 13th-century Italy, who fell in love with her husband's younger brother, Paolo Malatesta, and they had an illicit affair. When their adulterous relationship was discovered, Francesca and Paolo were killed by Francesca's husband, Gianciotto, in a fit of rage. According to Dante's "Inferno," the lovers, condemned to Hell for their adulterous passions, find themselves damned together in a relentless storm, swirling through the air within the second circle of Hell, never to set foot on solid ground again. Their most agonizing torment is the unshakeable memory of the joy and pleasure they once experienced in each other's embrace during their earthly existence. Tchaikovsky's symphonic poem masterfully depicts the tragic tale, capturing the emotions and drama of the story through music. The composition begins with a sombre and mournful theme, that could represent the doomed lovers' fate. The music then intensifies, reflecting their forbidden love's passionate and tumultuous nature. Moments of tender lyricism contrast with powerful and dramatic passages, expressing the depth of their emotions and the tragedy of their fate. The symphonic poem is structured as a single continuous movement, allowing Tchaikovsky to develop the narrative and emotions without interruption. Dedicated to Tchaikovsky's friend and former pupil Sergei Taneyev, "Francesca da Rimini" was premiered in Moscow in March 1877, conducted by Nikolai Rubinstein. It became one of Tchaikovsky's most popular works, admired for its emotional intensity and skilful orchestration. The piece remains a significant part of the symphonic repertoire and continues to be admired by audiences worldwide.

Meanwhile in Georgia...

Pyotr Tchaikovsky's connection with Georgia led him to visit the country five times. The journey began in 1885 when his younger brother, Anatoly Tchaikovsky, moved from Moscow to Tiflis and assumed the role of prosecutor in the Tiflis Judicial Chamber. In April 1886, Pyotr Tchaikovsky himself visited Anatoly in Tbilisi and instantly fell in love with the city and the country. Georgia reciprocated his affection, and he eagerly took any opportunity to return to his favourite place. During his visits to Tbilisi, Tchaikovsky found inspiration and worked on various compositions, including "Mozartiana", " Souvenir de Florence", "The Voyevoda", "Iolanta" and "The Sleeping Beauty." The allure of Tbilisi was so captivating that he even integrated the melody of the Georgian lullaby "Iavnana" into the Arabic dance of "The Nutcracker." Tchaikovsky cherished the dream of visiting Tbilisi again, expressing his longing in a letter written in July 1892. Sadly, this dream remained unfulfilled, as the great composer passed away on October 25, 1893. In memory of his profound impact on music, the Tiflis Musical Society honoured Tchaikovsky with a symphony concert featuring his works.

David Garrett / John Haywood

„One World“ piano concerto (2023)

Lyrics

1. Movement:

Caged Bird

By Maya Angelou

A free bird leaps
on the back of the wind
and floats downstream
till the current ends
and dips his wing
in the orange sun rays
and dares to claim the sky.

But a bird that stalks
down his narrow cage
can seldom see through
his bars of rage
his wings are clipped and
his feet are tied
so he opens his throat to sing.

The caged bird sings
with a fearful trill
of things unknown
but longed for still
and his tune is heard
on the distant hill
for the caged bird
sings of freedom.

The free bird thinks of another breeze
and the trade winds soft through the sighing trees
and the fat worms waiting on a dawn bright lawn
and he names the sky his own.

But a caged bird stands on the grave of dreams

his shadow shouts on a nightmare scream
his wings are clipped and his feet are tied
so he opens his throat to sing.

The caged bird sings
with a fearful trill
of things unknown
but longed for still
and his tune is heard
on the distant hill for the caged bird
sings for freedom.

2. Movement:

Nothing Gold Can Stay

By Robert Frost

Nature's first green is gold,
Her hardest hue to hold.

Her early leaf's a flower;
But only so an hour.

Then leaf subsides to leaf
So Eden sank to grief,

So dawn goes down to day.
Nothing gold can stay.

3. Movement:

Autumn Rain

By DH Lawrence

The plane leaves
fall black and wet
on the lawn;
The cloud sheaves
in heaven's fields set
droop and are drawn

in falling seeds of rain;
the seed of heaven
on my face
falling - I hear again
like echoes even
that softly pace

Heaven's muffled floor,
the winds that tread
out all the grain
of tears, the store
harvested
in the sheaves of pain

caught up aloft:
the sheaves of dead
men that are slain
now winnowed soft
on the floor of heaven;
manna invisible

of all the pain
here to us given;
finely divisible
falling as rain.

პროგრამის შესახებ
ტექსტის ავტორი ნინო ჟვანია

დევიდ გარეტი / ჯონ ჰეივუდი

საფორტეპიანო კონცერტი „მთელი სამყარო“

დევიდ გარეტის საფორტეპიანო კონცერტი „მთელი სამყარო“ უმნიშვნელოვანესი მიღწევაა ცნობილი მევიოლინის შემოქმედებით კარიერაში. კონცერტზე მუშაობისას გარეტისთვის შთაგონების წყაროდ იქცა სიმფონიური მუსიკისადმი მისი სიყვარული და საკუთარი საკომპოზიტორო შესაძლებლობების შესწავლის სურვილი. ასე შეიქმნა ნაწარმოები, რომელიც ასახავს არა მხოლოდ დიდი მუსიკოსის ნიჭს, არამედ საინტერესო შემოქმედის მხატვრულ ხედვას. 2023 წელს დაწერილი კონცერტი სამნაწილიანია და თითოეულ მათგანს საფუძვლად დაედო დიდი პოეტების ლექსები. პირველი ნაწილი შთაგონებულია მაია ენჯელოუს „გაღიის ჩიტით“, რომელიც

თავისუფლებისკენ სიზოფვიის თეიას იკვლევს. ბეროე ნაილი ცხოვრების წარმავლობაზე დამაფიქრებელი რობერტ ფროსტის ლექსის „და ოქროსფერიც ვერ ძლებს და ქრება“ გამოძახილია. დაბოლოს, მესამე ნაწილი შთაგონებას იღებს დევიდ ჰერბერტ ლოურენსის შედევიდან „შემოდგომის წვიმა“, რომელიც გვიყვება, თუ როგორ მიიღწევა სულის მეტამორფოზების გზით გამოსყიდვა, ცხოვრებისეული დიდი ტკივილების პასუხად. ეს პროგრამული საფუძველი განაპირობებს კონცერტის თხრობით ხასიათს. მუსიკა პოეტური სახეების საშუალებით ადამიანის ემოციებს იკვლევს. ლექსების თითოეული ეპოზოდი კონცერტში აისახება არა მხოლოდ განცდების, არამედ სტრუქტურულ დონეზე. ნაწარმოებში იგრძნობა გარეთისთვის უმნიშვნელოვანესი მუსიკალური ფენომენების გავლენებიც - მაგალითად, ერთმანეთს ჰარმონიულად ერწყმის სიმფონიზმისა და რომანტიზმის ელემენტები. ეს უკანასკნელი უკავშირდება მევიოლინის ბავშობას - მის უკრაინელ ბებიას ძალიან ჰყვარებია რახმანინოვის, ლისტისა და შოპენის ნაწარმოებები და მათი ჩანაწერების სმენა დევიდის ბავშობის მნიშვნელოვანი ნაწილია. ბავშვობის მოგონებებს უკავშირდება ფორტეპიანოც - გარეთის და-ძმა თურმე ამ საკრავზე დაკვრას ეუფლებოდა და გარეთიც მათი მეცადინეობის ფონზე იზრდებოდა. სწორედ ამის შედეგად აისახება კონცერტში გარეთის ღრმა კავშირი ინსტრუმენტთან. ფორტეპიანო, ესოდენ ძვირფასი საკრავი მისი ბავშვობიდან, საშუალებას აძლევს გარეტს, ახალი პერსპექტივიდან წარმოაჩინოს საკუთარი თავი.

კონცერტზე მუშაობის პროცესში გარეთი მჭიდროდ თანამშრომლობდა პიანისტ ჯონ ჰეივუდთან, რომელიც დაეხმარა მას მისი მუსიკალური იდეების საფორტეპიანო მუსიკის ენაზე თარგმნაში. ამ თანამშრომლობის საფუძველზე საკომპოზიციო პროცესი შეუფერხებლად მიმდინარეობდა, ხოლო გარეთის მხატვრული ხედვა სრულყოფილად გადმოიცა.

გარეთისთვის განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია, რომ საფორტეპიანო კონცერტის პრემიერა საქართველოში, წინანდლის ფესტივალზე შედგება. მას ეს ურჩია უახლოესმა მეგობარმა, ისრაელის ფილარმონიული ორკესტრის ხელმძღვანელმა და წინანდლის ფესტივალის თანადამფუძნებელმა ავი შოშანიმ.

დევიდ გარეთის საფორტეპიანო კონცერტი შედეგია მრავალმხრივი შემოქმედის ევოლუციისა. ის კლასიკურ და „კროსოვერ“ ჟანრში მოღვაწე მევიოლინეს როგორც ნიჭიერ კომპოზიტორსა და არანჟირების ავტორს წარმოგვიდგენს. საფორტეპიანო კონცერტი ეპატიჟება მსმენელს საინტერესო მუსიკალურ მოგზაურობაში, ახალი კუთხით წარმოაჩენს რა გარეთის სულიერ სიღრმესა და ფორტეპიანოსადმი დიდ სიყვარულს. თავისი საფორტეპიანო კონცერტით დევიდ გარეთი მუსიკის სამყაროში ახალ სიტყვას ამბობს - იგი არღვევს არსებულ საზღვრებს და ავლენს მისი ყველასგან განსხვავებული შემოქმედების კიდევ ერთ ასპექტს.

კრისტოფ ვილიბალდ გლუკი

„მელოდია“ ოპერიდან „ორფევსი და ევრიდიკე“

„ორფევსი და ევრიდიკე“ გახლავთ ადრეული კლასიციზმის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი საოპერო კომპოზიტორის, კრისტოფ ვილიბალდ გლუკის ოპერა. იგი მოგვითხრობს ორფევსის, ლეგენდარული მუსიკოსისა და პოეტის მითოლოგიურ ამბავს - როგორ ეძვება მთავარი გმირი ქვესკნელის სამეფოში, რათა მუსიკისა და სიყვარულის ძალით თავისი საყვარელი მეუღლე ევრიდიკე გადაარჩინოს. „მელოდია“ ცენტრალური ნაწილია ოთხნაწილიანი საბალეტო ნომრისა „ნეტარი სულების ცეკვა“. ეს ეპიზოდი ვითარდება მე-2 აქტის მეორე სცენაში, რომელშიც ასახულია ევრიდიკეს ჩასვლა ელისეს მინდვრებში. აღსანიშნავია, რომ „მელოდია“ გახდა გლუკის ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი ნაწარმოები. თავდაპირველად იგი დაინერა სოლო ფლეიტისა და სიმებიანი საკრავებისთვის, თუმცა მას შემდეგ შეიქმნა უამრავი ტრანსკრიფცია სხვადასხვა ინსტრუმენტისთვის. ერთ-ერთი ყველაზე ცნობილი ტრანსკრიფცია ვიოლინოსა და ფორტეპიანოსთვის ეკუთვნის ავსტრიული წარმოშობის ამერიკელ მევიოლინესა და კომპოზიტორს ფრიც კრაისლერს.

ფრიც კრაისლერი

„სიყვარულით დაავადებული“ ვიოლინოსა და ფორტეპიანოსთვის

Tempo di minuetto გაეტანო პუნიანის სტილში

ფრიც კრაისლერი ცნობილი იყო თავისი განსაკუთრებული ტექნიკითა და ულამაზესი ბგერით. მას გამოარჩევდა შთამბეჭდავი ვირტუოზულობა და მდიდარი რეპერტუარი, რომელშიც დიდი ადგილი საკუთარ კომპოზიციებს ეკავა. საინტერესოა, რომ მევიოლინე ზოგჯერ თავის ნაწარმოებებს როგორც სხვა კომპოზიტორების თხზულებებს წარმოადგენდა და მათ „არანჟირებებად“, ან „აღმოჩენებად“ მოიხსენიებდა. „სიყვარულით დაავადებული“ შედის „ძველი ვენის მელოდიების“ ციკლში. თავდაპირველად კრაისლერმა ეს მელოდიები მიაწერა ვენური ვალსების დიდოსტატ იოზეფ ლანერს. თუმცა 1910 წელს ბერლინელმა კრიტიკოსებმა აიძულეს იგი, ოფიციალურად გამოექვეყნებინა ნაწარმოები საკუთარი სახელით. მევიოლინეებისა და მსმენელთა საყვარელი „სიყვარულით დაავადებული“ თავისებური ნოსტალგიური პიესაა, რომელიც უმღერის არა მხოლოდ სიყვარულის სევდას, არამედ ვენის მონატრებულ წარსულსაც.

სხვა კომპოზიტორებთან „თანამშრომლობის“ კიდევ ერთი საინტერესო ნიმუშია კრაისლერის Tempo di Minuetto - ორიგინალური კომპოზიცია, რომელიც დაწერილია მე-18 საუკუნის იტალიელი კომპოზიტორისა და მევიოლინის გაეტანო პუნიანის სტილში. ამ თხზულებაში ერთმანეთს ერწყმის კრაისლერის მე-20 საუკუნისეული მხატვრული ხედვა და პუნიანის ყველა ეპოქაში აქტუალური ელევანტურობა. თავად კრაისლერიც სცდება ეპოქების ჩარჩოებს და გვარჩვენებს, როგორ შეუძლიათ განსხვავებულ თაობებს ერთი მუსიკალური იდეის ირგვლივ გამართონ დიალოგი.

პეტრე ჩაიკოვსკი

„ფრანჩესკა და რიმინი“, თხზ. 32

„ფრანჩესკა და რიმინი“ პეტრე ჩაიკოვსკის სიმფონიური პოემაა, რომელიც კომპოზიტორმა 1876 წელს დაასრულა. იგი ეფუძნება ტრაგიკულ ეპიზოდს დანტე ალიგიერის პოეშიდან „ღვთაებრივი კომედია“. ეს ეპიზოდი, თავის მხრივ, შთაგონებულია მე-13 საუკუნის იტალიელი დიდგვაროვანი ქალის ფრანჩესკა და რიმინის ისტორიით. ფრანჩესკას შეუყვარდა ქმრის უმცროსი ძმა, პაოლო მალატესტა, რომელთანაც გააბა სასიყვარულო ურთიერთობა. როდესაც მათი სიყვარულის შესახებ შეიტყვეს, ფრანჩესკას განრისხებულმა ქმარმა ჯანჩოტომ ორივე გამოასალმა სიცოცხლეს. „ღვთაებრივი კომედიის პირველ ნაწილში „ჯოჯობეთი“ ვხვდებით მრუშობის გამო ჯოჯობეთის მეორე წრეში გამწესებულ შეყვარებულთა სულებს, რომლებიც დამანგრეველ ქარიშხალს ჰყავს დატყვევებულ ისე, რომ ისინი მყარ მინასაც კი ვერ ადგამენ ფეხს. თუმცა მათ ყველაზე მეტად ტანჯავთ მოგონება იმ სიხარულისა, რომელიც მიწიერი არსებობისას ერთმანეთის ამბორისას განიცადეს. ჩაიკოვსკის სიმფონიური პოემა ოსტატურად გვიხატავს ამ ტრაგიკულ ამბავს, გადმოსცემს რა მუსიკის საშუალებით შეყვარებულთა მძაფრ ემოციებსა და დრამას. ნაწარმოები იწყება პირქუში და სევდიანი თემით, რომელიც შესაძლოა განწირული შეყვარებულების ბედისწერას ასახავდეს. მუსიკა თანდათან უფრო ინტენსიური ხდება, აღწერს რა წყვილის ვნებით აღსავსე სიყვარულს. ნატიფი და ლირიკული მომენტები ენაცვლება ექსპრესიულ და დრამატულ პასაჟებს და მათ დაპირისპირებაში იხატება შეყვარებულთა განცდების სიღრმე და მათი ბედის ტრაგიკულობა. სიმფონიური პოემა ერთნაწილიანი, რაც ჩაიკოვსკის საშუალებას აძლევს, შეფერხებების გარეშე განავითაროს თხრობა. ნაწარმოები ჩაიკოვსკიმ მეგობარსა და ყოფილ სტუდენტს სერგეი ტანეევს მიუძღვნა. „ფრანჩესკა და რიმინის“ პრემიერა მოსკოვში 1877 წლის მარტში გაიმართა. ორკესტრს კომპოზიტორის კიდევ ერთი მეგობარი ნიკოლაი რუბინშტეინი დირიჟორობდა. სიმფონიური პოემა იქცა ჩაიკოვსკის ერთ-ერთ ყველაზე ცნობილ ნაწარმოებად, რომლის ემოციურ ინტენსივობასა და საოცარ საორკესტრო ფერებს დღესაც ადფრთოვანებაში მოჰყავს მუსიკის მოყვარულები და პროფესიონალები მთელს მსოფლიოში.

ამ დროს საქართველოში...

პეტრე ჩაიკოვსკის ძალიან უყვარდა საქართველო, რომელსაც ის ხუთჯერ ეწვია. 1885 წელს მისი უმცროსი ძმა ანატოლი ჩაიკოვსკი მოსკოვიდან თბილისში გადმოვიდა და ქალაქის სასამართლო პალატის პროკურორად დაინიშნა. 1886 წლის აპრილში თავად პეტრე ჩაიკოვსკი ეწვია ანატოლის თბილისში და მას მყისიერად შეუყვარდა ქალაქი და ქვეყანა. შემდგომ წლებში ის იყენებდა ნებისმიერ შესაძლებლობას, დაბრუნებულიყო თავის საყვარელ ქალაქში. თბილისში ვიზიტის დროს ჩაიკოვსკიმ იმუშავა სხვადასხვა ნაწარმოებზე, რომელთა შორისაა „მოცარტიანა“, „ფლორენციული სუვენირი, „ვოევოდა“, „იოლანტა“ და „მძინარე მზეთუნახავი“. საქართველოსადმი სიყვარულს უნდა ვუმადლოდეთ, ალბათ, იმასაც, რომ მან ქართული „იავნანას“ მელოდია „მაკნატუნას“ არაბულ ცეკვაში გამოიყენა. 1892 წლის ივლისში დაწერილ წერილში ჩაიკოვსკი აღნიშნავს, როგორ ოცნებობს თბილისში კვლავ ჩამოსვლაზე. სამწუხაროდ, ეს ოცნება აუხდენელი დარჩა. დიდი. კომპოზიტორი 1893 წლის 25 ოქტომბერს გარდაიცვალა. თბილისის მუსიკალურმა საზოგადოებამ პატივი მიაგო ჩაიკოვსკის ხსოვნას სიმფონიური კონცერტით, რომელზეც მისი უკვდავი შედევრები შესრულდა.

31-10 September
August 2023

5TH ANNIVERSARY

PROGRAMME NOTES
BY NINO JVANIA